

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

VI. Vnitas formalis graduum multifariam explicatur, & reiicitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

testimonio Scoti in 1. distinct. 3. quæst. 6. ubi sic habet: *Compositio potest intelligi prout ex re actuali, & re potenciali, vel minus proprie prout ex realitate, & realitate in eadem re. Primo modo non est individuum compositum respectu naturæ specificæ, quia nullam rem addit, quia neque materiam, neque formam, neque compositum, sicut procedit argumentum. Secundo modo est necessaria compositio, quia illa realitas, à qua accipitur differentia specifica potentialis est respectu illius, à qua accipitur differentia individualis, sicut si essent res, & res: non enim realitas specifica ex se habet, ut per identitatem includat realitatem individualement, sed tantum aliquid tertium includat ambo ista per identitatem: & hæc est compositio, qualis non potest stare cum simplicitate diuina. Atque hæc obiter de mente Scoti.*

58 Tandem eius affectu opponunt, animalitatem, verbi gratia, & rationalitatem diuersis definitionibus definiti: vnam item cognosci posse sine altera: quæ tamen, & omnia solam distinctionem virtutalem probant, & ne hanc quidem probant, prout ab eis proponuntur.

C A P V T V I.

Vnitas formalis graduum multifariam, explicatur & reicitur.

59 **N**on pauci Scotistæ existimant, in Petro, verbi gratia, & Paulo ita vnam, eandemque realiter esse naturam humanam, ut ea nullo modo sit in ambobus diuersa, sed potius tota eorum diuersitas in singularitatibus sita sit. Quocirca iuxta hos auctores vnitas formalis, & ex natura rei haud est minor, quam realis, & numerica: (cùm enim omnem profus distinctionem, ac diuersitatem ab iis, quos interiacet, gradibus excludat, qui nequit non esse summa? qui minor alia vlla?) vocatur ergo ab eis vnitas formalis, quod non consequatur gradum individualement, & numericum more unitatis numericæ, sed potius gradus superiores, & formales, cuiusmodi sunt homo, animal rationale, viuens, &c. qui sunt quædam formæ metaphysicæ, siue logicæ, eo, quod directè prædicentur de individuo, eique quodammodo superueniant.

60 Cæterum hæc sententia satis absurda est, ut constat ex iis, quæ in Dialect. lib. 8. tract. 2. cap. 1. differimus aduersus sententiam ab Aureolo, Arriaga, & aliis Platoni falso affectam; necnon ex iis, quæ eodem tract. cap. 2. disputauimus contra Trinitatem, & quaternitatem creatam, quam sanè hi auctores in scholas inuehant, ut rem intuenti constabit. Rursus secundo impugnatur ea opinio: quia ad multiplici-
tatem, & distinctionem hominum sola distinctio, & multiplicitas singularitatum, per quas contrahitur natura humana, nequaquam est sufficiens: sicut ad distinctionem, & multiplici-
tatem Deorum satis est distinctio, & multiplicitas personalitatum: at in hac sententia solæ singularitates hominis, ut sic multiplicantur, natura humana interim immultiplicata; Petrus ergo, & Paulus non sunt plures homines. Dicent aduersarij hominem sumi posse pro sola hæc-
ceitate, & indiuiduatione, ad modum, quo in pluri-
um Theologorum sententia Deus pro sola deitate, & suppositum pro sola personalitate accipitur: quo dato distinctio hæc ceitatem efficit, ut distincti homines reperiantur, esto sit humanitas eadem. Verum enim homo humanitatem exprimit, & formalissi-
mè inuoluit, ut cerro certius: vnde non distincta

humanitate distincti homines minimè euadent: quæ ratio in supposito non militat, quod solam persona-
litatem, siue suppositualitatem exprimit, & solam eam includit in vno sensu, quo potest accipi: idemque de Deo dicendum.

61 Tertiò confutatur ea sententia: quoniam si eadem omnino ratio entis, & viuents Deo, & creaturis identificatur, quid mirandum, aut supernaturale est, quod eadem subsistentia naturæ diuinæ, & naturæ creatæ non per identitatem, sed, quod minus est, per vnionem denuo productam sit facta communis? Quarto tandem: postquam est producta natura humana in primo homine, cùm sit eadem, & non diuersa in omnibus, in nullo alio produceretur, aliàs idem quid secundo produceretur naturaliter, ac citra miraculum, sed supposita eius productione, per solam productionem singularitatum eis commu-
nicetur, ac proinde Petrus, verbi gratia, impro-
ducta eius humanitate existeret, ac produceretur: iam ergo generatio æterna Verbi, qua Deus de Deo procedit absque eo, quod eius Deitas, & natura pro-
ducatur, ineffabilis, & supernaturalis non erit: adeo-
que ex vano dictum est ab Isaia, *Generationem eius quis enarrabit?*

62 Alij Scotistarum in humanitate Petri, verbi gratia, duplicem vnitatem veram, & omni operatione intel-
lectus anteriorem distinguunt, nempe formalem, & numeralem: illam minorem, qua cum quauis alia humanitate formaliter, & ex natura rei est eadem; hanc maiorem, qua à quauis alia realiter distincta est, & soli sibi met eadem: quare iuxta hanc senten-
tiam in omnibus hominibus diuersa realiter, & nu-
mericè naturæ humanæ sunt beneficio singularita-
tum, quæ non tantum se, sed etiam naturas contra-
ctas numericè, & realiter distinguunt, & intimè mul-
tiplicant: cæterum omnes pro priori ad singularitates sunt formaliter vna, & eadem natura humana, siue humanitas.

63 Hi etiam Scoti affectu diplicent. Primò, quia vni-
tas illa formalis summa esset, sicut distinctio forma-
lis nequit non esse summa, ut satis probatum manet
suprà: eo autem ipso, quod vnitas illa formalis na-
turæ humanæ, ut sic summa esse debeat, non poterit
hæc opinio in quorundam Platoniorum magis,
quàm Platonis recidere sententiam, vel potius amen-
tiam. Deinde, quia humanitas Petri, & humanitas
Pauli formaliter, siue ex natura rei distinguuntur:
haud igitur vtræque est vna formaliter. Consequentia
est in aperto. Probat ur antecedens, tum, quia vnitas
formalis, siue ex natura rei est passio naturæ quemad-
modum numeralis, siue singularis est passio singula-
ritatis: sicut ergo singularitas Petri, & singularitas
Pauli vnum, & vnum realiter, ac numericè consti-
tuunt, distinctæque realiter euadunt; ita similiter hu-
manitas Petri, & humanitas Pauli vnum, & vnum ex
natura rei constituent, ac per consequens distinctæ
formaliter euadent: tum; quia singularitas Petri,
v.g. eius humanitati vnitur, & non humanitati Pauli:
ergo pro priori signo naturæ humanitates ambæ
sunt hæc, & hæc, aliæque, & alia formaliter saltem;
aliàs profecto hanc potius, quam illam differentia indi-
uidualis Petri respicere, & contrahere non posset:
tum denique, quia pro priori signo naturæ ante con-
tractionem per singularitates altera natura separabi-
lis est ab altera, aliàs pro posteriori separatio fieri
non posset: iam ergo ad minimum formaliter distin-
guuntur pro illo priori.

64 Tertiò nonnulli Scotistæ in Petro, v.g. duplicem
humanitatem, aliam formalem, aliam numeralem
distinguunt, illamque priorem omnino indiuiduam, &
omnibus

omnibus indiuiduis communem, hanc autem posteriorem diuisam, & in diuersis indiuiduis aliam, atque aliam existimant. At in primis humanitas illa formalis incommoda omnia Platonice obiecta, vel certe similia perpetitur. Rursus humanitas numeralis, aut distinguitur ex natura rei à singularitate; & ita formalis superfluit; imo ambæ formales erunt: aut non distinguitur; & ita in illa omnia argumenta probantia distinctionem ex natura ratione diuersarum definitionum, ratione similitudinis, & dissimilitudinis instantur, ut intuenti constabit. Præterea: eadem simplex formalitas distinguitur numericè, & ex natura rei à diuersis extremis, ut cernere est in mea singularitate intuitu singularitatis Petri, & respectu graduum superiorum, quibus in me subiaceret: similiter ergo vna simplex formalitas poterit esse vna ex natura rei, & simul vna numericè: perperam ergo ratione duplicis illius vnitate distinguunt hi, quibus cum his, duplicem humanitatem, quarum altera sit vna formaliter, & altera numericè.

65 Videamus modò, quibus argumentis tueantur Scotista vnitatem, & identitatē formalem, siue ex natura rei, eamque veram, & propriam, ut semper supponitur, inter gradus superiores, & inferiores. Arguunt primo auctoritate Aristotelis lib. 4. metaph. cap. 2. ad eius finem, ubi sic ait: *Quod igitur entis, ut ens est, & eorum quæ illi, quia sit ens conueniunt ad vnā scientiam consideratio pertineat; quodque non substantiarum modo, sed eorum etiam, quæ illis insunt, eadem sit contemplatio; & eorum, inquam, quæ dicta sunt, & prioris, & posterioris, & generis, ac speciei, & totius, ac partis, & aliorum huiusmodi, apertum est.* Ecquid autem est genus, & speciem, siue vnitatem vtriusque propriam enti, quia ens est, siue prout ens est conuenire, quàm eiusdemodi vnitatem, siue identitatem dari à parte rei, & ante omnem intellectus operationem? admittenda ergo est iuxta Aristotelem vnitas aliqua, siue identitas minor numerali, adeoque formalis. Deinde lib. 5. metaph. cap. 6. sic habet Philosophus: *Homo, equus, canis vnū quiddam sunt, quia omnia sunt animalia.* Atqui sunt animalia ex parte rei, & ante omnem mentis considerationem: eo igitur in statu habent vnitatem aliquam: at non realem, & numericam: ergo formalem, atque minorem. Tandem lib. 5. metaph. capite 9. sic habet: *Per se ipsum est, identitatem vnitatem esse quandam ipsius esse, aut plurium.* Quarto autem, plurium, siue realiter distinctorum, quæ esse possit vnitas, siue identitas, nisi formalis, & ex natura rei, realique, ac numerica inferior?

66 Arguunt secundo: Petrus, verbi gratia, & Paulus à parte rei non sunt diuersæ speciei: sunt ergo à parte rei vnus, eiusdemque speciei: nam indiuisio est identitas, siue vnitas in illo genere, quo extrema denominat indiuisa: vnitas autem specifica vbi reperitur à parte rei, & ante mentis opus, nequit esse alia, quam, quæ à Scoto formalis, siue ex natura rei est appellata. Arguunt tertio, & præcedens confirmant argumentum: Petrus, v. g. & Paulus nihil habent à parte rei, quod opponatur vnitati, ac identitati specificæ siue formali: hanc igitur identitatem eo statu obtinent. Consequentia liquet: antecedens probatur: si tale quid à parte rei haberent, non possent etiam per intellectum fieri vnus, idemque specificè; sicut, quia Petrus, & Bucephalus, quoniam habent à parte rei diuersitatem, ac dissimilitudinem oppositam identitati specificæ, hanc ne beneficio intellectus consequi possunt.

67 Arguunt quarto: homo, ut sic eadem definitione definitur, ergo natura humana, quæ est eius obiectum

à parte rei, habet aliquam vnitatem, eamque veram, & propriam; alioqui quo pacto vni posset subesse definitioni: at non realem, & numericam, ut luce clarius: ergo formalem, & inferiorem. Quintò tandem argui potest: genus, & species dantur à parte rei: ergo & vnitas generica, & specifica: hæ autem vnitates, vbi dantur reipsa tenus, & non sint merè intellectuales, nequit vtrique non esse formalis, siue ex natura rei: hæc ergo est admittenda: Antecedens argumenti, vnde rite sequuntur cætera, suadet hunc in modum: Genus, & species haud inuoluunt in suo conceptu essentiali actum intellectus, sed potiùs naturam intrinsecè, ac sponte sua vnā, & communem: alioqui neutrum eorum prædicabilem diceretur in quid de suis inferioribus: eis enim essentialiter, & quidditatiuè non conueniunt animal, verbi gratia, & homo, prout subsunt actui intellectus, & hunc respectum extrinsecum, & accidentarium important.

Ad primum horum respondeo, duo priora, quæ obicit Aristotelis testimonia hoc tantum probare, aliquam dari à parte rei identitatem, & vnitatem extremorum realiter distinctorum; at non formalem magis, quàm fundamentalem, nec propriam magis, quàm impropiam, & adumbratam, cum tamen de propria, & formali sit in præsens questio: quocirca abs te sunt, & ea, in quibus refellendis haud sit operæpretium tempus infumere. Postremum autem Philosophi testimonium, cui alia non ab similia possunt, & solent congeri, nil aliud conuincit, quam plura, ac realiter distincta inuicem, posse esse nihilominus idem genere, & specie, atque vnitatem vniuersalem sortiri: an autem ex natura rei, vel negotiatione intellectus, hoc in medio relinquit Philosophus eo loci.

Ad secundum argumentum respondeo: Petrus, & Paulus à parte rei nec habent identitatem, nec diuersitatem specificam: quod nulli mirum accidat: namque à parte rei nulla datur species, sed ea, sicut, & genus, ac reliqua prædicabilia fiunt per operationem intellectus: haud ergo diuersitas, vel vnitas specifica à parte rei est admittenda, quemadmodum si à parte rei accidens nullum esset, nulla certè in eo statim inueniri posset conuenientia, nulla itidem differentia accidentalis. Porò quod in contrarium obicitur, vnitatem esse indiuisiōnem, adeoque Petrum, & Paulum, cum sint à parte rei indiuisi specificè, siue diuersitate specificæ destituti, non posse non esse in eo statu specificè vnus: hoc inquam difficultatem non facit: siquidem vnitas consistit in indiuisiōne, non præcisiua, sed negatiua: pro illo priori signo naturæ, quo ambo sumuntur à parte rei, ac secundum se, & ante omnem cognitionem nostram, eiusque carentiam tantum non sunt specificè diuersi per meram quandam præcisionem, solumque negant, & excludunt formaliter diuersitatem specificam pro posteriori signo naturæ, quo cognoscuntur ab intellectu, ut omnino similes, & quo datur carentia cuiuscumque cognitionis eorum dissimilatiua, ut sic dixerim: esse namque quiddam diuersæ speciei ab alio, non tantum fundamentaliter, sed etiam formaliter importat actum intellectus dissimilatiuum vtriusque, & quo alter representetur, ut homo, v. g. & alter, ut equus aliudve suppositum, non humanum: haud ergo potest excludi negatiuè diuersitas specifica, quoad vsque adueniat carentia talis actus, aliaque cognitio assimilians ei opposita: quam ob rem in summa Petrus, & Paulus à parte rei, & secundum se sumpti, nec sunt vnus, nec sunt diuersæ speciei; tantumque pro posteriori signo naturæ, quo nostro obuersantur intellectui

intellectui unitatem habent specificam, & contrariam diuersitatem formaliter reiciunt: quo pacto dici consuevit, voluntatem nostram, neque amare, neque odisse; haud quidem pro toto instanti reali, ac certe pro priori quodam naturæ signo.

70

Eidem argumento responderet P. Suarez disp. 6. metaph. sect. 2. n. 14. eo tantum concludi, naturam humanam à parte rei esse vnā formaliter, & specificè, ea tamen unitate, quæ non sit communis omnibus indiuiduis, atque in illis eadem, & immultiplicata, sicut contendunt Scotista, sed potius, quæ sit in quolibet singularis effectus, eiusque, & non alterius propria: quocirca vnitas illa dicitur formalis, & specificæ, non quod sit communis, & vniuersalis, sed quod cōsequatur rationem formalem, & specificam hominis, v. g. siue naturam humanam, cum tamen vnitas indiuidualis, à qua tantum ratione nostra distinguitur, gradum consequatur indiuidualem, vel, si mauis, sit ipsa indiuiduatio, & hæcceitas. Caterum non satisfacit me iudice hæc solutio, siquidem iuxta eam natura humana Petri, v. g. tantum erit vna formaliter, ac specificè secum ipsa, & non cum natura Pauli, aut alterius hypostasis, alioqui illa vnitas non esset propria solius Petri, nec ab eius singularitate tantum ratione distincta: at argumentum, vel nihil concludit, vel certè, naturam humanam Petri esse vnā formaliter, ac specificè cum natura Pauli, namque Petrus cum eo debet esse vnus, & idem formaliter, ac specificè, à quo ita est indissolubilis, siue non diuersus, sed indiuisionem, siue non diuersitatem specificam, & formalem habet à parte rei respectu Pauli, & aliorum cum eis: ergo est vnus formaliter, ac specificè in ratione hominis.

71

Secundò, respondent Thomista apud P. Suarez ubi suprà disp. 6. metaph. sect. 1. num. 5. naturam humanam in Petro, & Paulo, quæ est vtriusque à parte rei indiuisionem specificam, & formalem, esse negatiuè vnā, non verò positiuè. Verum si quod eis est familiare, nomine unitatis positiuæ intelligant modum aliquem positiuum à nostris actibus in naturam Petri, & Pauli refluum, merito cuius in eandem speciem, & in idem vniuersale coalescunt, negatiuè verò, carentiam diuisionis omni actu nostro anteriorem, hallucinantur aperte: siquidem lib. 2. Dialect. cum sermo esset de eius obiecto formali, entia quæuis diminuta à nostris actibus in obiecta, quæ cognoscimus, reiectoria, satis superque reiecimus: deinde ubi vnitas vniuersalis, ac specificæ in modo consistat, cur non etiam illa alia anterior, beneficio cuius diuersitas, ac diuisionem opposita formaliter excluditur? sin autem intelligant nomine unitatis positiuæ eam, quæ prouenit à cognitione aliqua nostra confusa, & vniuersali, ratione cuius fiunt Petrus, & Paulus eiusdem speciei humanæ; nomine verò unitatis negatiuæ præcisionem, qua vtriusque à parte rei, & secundum se sumptus præscindit à diuersitate specificæ, siue ab eo, quod obiaceant actibus eorum dissimilariis, quin pro priori illo naturæ signo, vel unitatem specificam habeant, vel etiam diuersitatem specificam proximè, & formaliter reiciant; ita quidem nostræ fauent solutioni, & doctrinam tradunt satis consentaneam ei, quæ tradita à nobis est in Dialectica lib. 8. tractatu 1. capite 2. ad eius finem.

72

At instabis nullo iure, tum ibi, tum in presenti adstrui à nobis unitatem quandam positiuam, cum omnis sit negatiua, ac definiatur ad Aristotelem, & ceteris Philosophis per indiuisionem, siue negationem diuisionis. Sed hæc calumnia facile potest depelli: nam vnitas omnis formaliter, & in se

sumpta est negatiua, & cum ipse intellectus confert obiecto suo unitatem vniuersalem, hæc vnitas est negatiua, quandoquidem eatenus Petrus, verbi gratia, & Paulus vi illius dicuntur vnus speciei humanæ, quatenus non diuersæ: ceterum hoc non vetat, quominus aliqua vnitas sit positiuæ, & alia negatiua, siue præcisiua penes vtriusque fundamentum, quippe quod modò potest esse aliquid positiuum naturæ, quæ dicitur vna, superadditum, modò vero nihil tale: quocirca vnitas specificæ, quam habet natura Petri, & Pauli pro posteriori rationis signo, quo nostro obuersantur intellectui, dicitur positiuæ, quia natura non fundat illam, nisi præsidio positiuæ cognitionis, qua representatur confusè, & indiscriminatim: vnitas verò negatiua, quam habet natura humana vtriusque, quia secundum se sumpta præscindit pro priori quodam rationis signo ab actibus quibuscumque, per quos diduci possit in varias species, dicitur negatiua, propterea quod natura humana nihil positiuum sibi superadditum postulet, merito cuius illam possit sortiri.

Ad tertium argumentum Respondeo: Petrus, & Paulus à parte rei, & secundum se sumpti nihil habent, quod unitati specificæ repugnet: hinc tamen non fit, eos esse vnus speciei pro priori illo naturæ signo, sed satis superque, si pro alio posteriori. Porro instatur argumentum, meo quidem iudicio manifestè in distinctione rationis: animalitas, & rationalitas nihil habent à parte rei, quod distinctione rationis repugnet, alias ne per intellectum ita distingui possent: an ergo à parte rei sunt ratione nostra distinctæ? an argumentum aduersariorum eisdem nervis in alia simili materia, propositum, & tamen omnino enervet, & inualidum: animalitas enim, & rationalitas à parte rei, nec sunt vnus ratione nostra, nec multiplex, sed in eo statu ab unitate, ac multiplicitate rationis præscindunt: pati ergo modo dicendum est, Petrum, & Paulum à parte rei, nec vnus esse, nec diuersæ speciei, sed in præsens ab vtraque denominatione præscindere, ac tantum vni fundamentum præbere, alteri verò illud negare. Rursus secundò, instatur argumentum vii superius: voluntas pro priori signo naturæ, quo est indifferens, & indeterminata, nihil habet repugnans amoris, alias non posset pro posteriori signo amare: quis tamen ob id asserat, illam pro priori denominationem amantis sortiri, aut ante amorem amare? Quod si hæc propter asserant aduersarij, non petinde esse naturam humanam à parte rei sumi, atque eam usurpari pro priori aliquo signo naturæ ad cognitionem nostram, eiusque carentiam, ut supposuimus hæcenus; quin potius naturam humanam, prout est à parte rei, esse illam, ut non cognoscitur à nobis, & quatenus datur carentia cuiusvis representationis nostræ ad eam terminatæ, præterquam quod ineptè loquantur, ac terminis abutantur; certè eo, quem intendunt, sensu permissò, falsum est, Petrum, & Paulum nihil habere à parte rei oppositum unitati specificæ: habent enim carentiam cognitionis eius, qua possent in eandem coalescere speciem.

Ad quartum respondeo, ut Petrus, & Paulus, quatenus homines, vni subsint definitioni, non esse necessariam in eis à parte rei veram vllam, aut propriam unitatem formalem, sed satis esse fundamentalem, quæ magis sit similitudo, quam vnitas, namque in primis ut actus voluntatis noster sit formaliter bonus, & meritorius in ordine ad obiectum

C

etum

ctum extraneum, haud est necesse, haud etiam possibile, ut hoc sit formaliter bonum, & meritorium, sed satis est, ut fundamentaliter, siue ut loquuntur alij, radicaliter: similiter ergo, ut definitio hominis ut sic respectu, & merito illius sit una, non oportet, ut homo ut sic, & prout complectitur Petrum, & Paulum, ac ceteros homines sit à parte rei, & antea, quam obiciatur actui illi, per quem definitur, formaliter, & propriè vnus, sed satis superque, si fundamentaliter duntaxat: in super vnus, idemque actus intellectus nostri in plura, ut plura, ac ne fundamentaliter eadem, siue similia ferri potest, & solet, ut sæpè a nobis probatum: ut ergo definiamus vno actu obiectum aliquod, à fortiori sufficiet eius vnitas fundamentalis.

- 75 Ad vltimum respondeo, genus, & speciem non dari à parte rei, sed per intellectum, denominationemque quandam extrinsecam, & accidentariam ab eo profectam. Ceterum ambo prædicabilia nihilominus enunciarì de suis inferioribus in quid; utique penes id, quod inuoluunt pro materiali; cum tamen alia prædicabilia etiam pro materiali sumpta dicantur in quale quid, vel in quale tantum: atque hoc pacto solum debet intelligi particula in quid appolita in definitione generis, & speciei.

CAPUT VII.

Alius modus unitatem formalem explicandi proponitur, & consutatur.

- 76 **A**lij recentiores unitatem, siue identitatem formalem, ac specificam, vel genericam esse veram, propriamque unitatem, identitatem, atque in rebus dari ante operationem omnem intellectus consent: diuersa tamen ratione, ac Scotistæ, ut commodius, tum decursu capitis, tum ad eius finem declarabitur. Arguunt autem primò: similitudo est vnitas, cum Aristoteles 5. metaphys. cap. 15. definiat similia esse, quorum qualitas est vna: sed Petrus, v. g. & Paulus sunt à parte rei propriè, & verè similes: ergo & vnum quid: cuiusmodi autem vnitas vera se tenens ex parte rei haud est numerica: ergo formalis, ac vel specifica, vel generica.
- 77 Arguunt secundo, ex Aristotele etiam: namque citato loco metaphysicæ distinguit triplicem relationem veram; ac realem; primamque, ac potissimam appellat identitatem in substantiæ unitate fundatam, alteram similitudinem qualitatibus unitate fultam, ac tertiam æqualitatem quantitatis unitate subnixam. ac identitas numerica haud est realis relatio, qui enim potest vnum numero, verbi gratia, Petrus, ad seipsum verè, ac realiter referri? admittenda ergo est à parte rei, & ante quodlibet mentis opus alia identitas minor, ac formalis, & vel specifica, vel generica, quæ scilicet sit relatio realis, atque inter duo versetur ut verbi gratia, identitas Petri, & Pauli in ratione hominis, aut hominis, & equi in ratione animalis.
- 78 Arguunt tertio: Petrus magis intensiue distinguitur realiter ab Angelo, quam à Paulo: Petrus ergo, & Paulus habent aliquam veram identitatis gradum à parte rei, quo carent Petrus, & Angelus: haud enim augeri potest distinctio, nisi per defectum identitatis: quare si magis distinguuntur Petrus, & Angelus, & minus Petrus, & Paulus, profectò hi plus aliquid verè identitatis, & illi minus habebunt, quod sequenti declaratur exem-

plo: namque hoc ipso, quod realis perfectio hominis, & Angeli sit quasi intensiue maior perfectione duorum hominum, & hæc minor, rectè sequitur, hominem, & Angelum carere vera aliqua imperfectione, qua non carent duo homines, & hos habere aliquam imperfectionem, quam non habent Angelus, & homo ex toto sumpti. Porro primum antecedens argumenti suadetur: ceteræ enim illius partes inter eas proponendum manent declaratæ: omnis distinctio prouenit à differentiis, & quantitas distinctionis metienda est per quantitatem differentiarum: unde generica differentia infert genericam distinctionem; essentialis, essentialem; specifica, specificam; numerica, numericam; realis, realem; rationis, rationis, nulla, nullam: scienque nequit, ut quò plus aliqua differunt, hoc ipso non plus distinguantur, alias non plus distingueretur Deus à formica, quam vna formica ab alia, ut infiniè plus differat à formica, quam vna formica ab alia; vltimique, quod consequens est, omnium rerum distinctio realis foret omninò æqualis, & numerica, quo nihil absurdius.

Hæc sententia mihi magnopere displicet. Primò, quia solis vocibus ludit, & solum demum similitudinem à parte rei admittit, quam omnes admittimus, atque hanc solum iam formalem, iam specificam, aut genericam unitatem appellat. Rursus, quia vocibus valde abutitur, & omninò immeritò similitudinem Petri, & Pauli, aut vtriusque, & equi, aut lapidis, & omnium, cum Deo unitatem veram, propriamque, ac realem vocat: nam hoc, si verum sit, lapis erit verè, ac realiter idem cum Deo, & propositio, quæ id asseratur absque vlla distinctione, vel moderatione concedi poterit, ac debebit: interest enim iuxta hanc sententiam veram, ac propriam, & realis identitas inter Deum, & lapidem, tamen non individualis, sed generica, & formalis, & non absoluta, sed relativa sit: hoc autem sufficit ad veritatem eius propositionis sine addito prolata: hæc siquidem propositio, *lapis est ens*, sine vilo additamento, & absque vlla distinctione est vera, quia re vera, & propria lapis est ens, tamen infinites minus sit ens, quam Deus: ergo & hæc propositio, *lapis est idem cum Deo* absque vlla distinctione, aut adiectione tanquam vera concedi poterit hoc ipso, quod vera inter vtramque identitas intercedat, quantumlibet ea sit valde minor numerali, siue individuali. Porro hanc propositionem: *lapis est idem cum Deo*, aut hanc, quæ perinde est: *Peccator est idem cum Deo*, vel istam: *Iudas est idem cum Deo*, aliaue similes absque vlla distinctione posse tanquam veras admitti meo iudicio omninò est absolum piis auribus.

Deinde iuxta illam sententiam hæc propositio, *Iudas est Deus*, vera esset in aliquo saltem proprio sensu: ut enim propositio affirmatiua proprio in sensu vera sit, satis est, ut subiectum propriè, ac verè identificetur cum prædicato: atqui iuxta eam sententiam Iudas est idem verè, ac propriè, & realiter cum Deo identitate utique formali, & genericæ: ergo, &c. Vltèrius æqualitas consistit in indiuisibili, nec possunt duo palmi, v. g. totaliter esse æquales, & non esse summè æquales: similiter & similitudo, ut demonstrandum est tractatu sequenti ex professo inter probandam distinctionem virtutalem intrinsecam in rebus creatis: ergo & identitas stat in indiuisibili, quin fieri possit, ut inter duo verè, ac totaliter eadem non sit summa identitas: at iuxta hanc opinionem identitas non esset in indiuisibili sita: duo enim totaliter, & penes omnes suas formalitates eadem, nimirum hominem, & equum, non tamen summè eadem consent, sed minus eadem, quam hominem, & hominem, aut vnum numero hominem secum ipso comparatum.

Hactenus.